

Eerste hulp voor boseigenaars

DE BOSGROEPEN

Een bos beheren, hoe begin je eraan?

Vlaanderen telt ongeveer 140.000 ha bos. Zo'n 60% hiervan is in handen van privé boscijenaars. Voor de meesten is dat een bos van minder dan 1 ha groot. Omdat het beheer hiervan niet rendabel is, blijven deze bossen dikwijls verwaarloosd achter. Nochtans is onze groene ruimte in Vlaanderen beperkt. We kunnen er dus maar beter goed voor zorgen.

Hoe beheren we die versnipperde bossen zo duurzaam mogelijk? Het antwoord is eenvoudig: verenig alle privé boscijenaars, respecteer ze en geef hen de nodige ondersteuning. Hiervoor werd eind jaren 90 een netwerk van bosgroepen opgericht. **De Bosgroepen** bieden een passend antwoord op al je bosvragen. Meer dan 15.000 eigenaars sloten zich al aan bij de Bosgroep van hun regio. In deze brochure lees je alles over onze dienstverlening.

De Bosgroepen geven advies op maat

Wanneer verschillende boseigenaars samen voor het bos kunnen zorgen, is dit goedkoper en efficiënter.

De Bosgroepen zijn vzw's die deze samenwerking coördineren. Op die manier verbeteren we de belangrijkste functies van een bos: gezonde bossen met meer en betere natuur (ecologie), voldoende recreatie (sociaal) en duurzame houtproductie (economie). Zo krijg je tevreden eigenaars die plezier beleven aan hun bos.

In Vlaanderen kan je als boseigenaar beroep doen op de diensten van de Bosgroep die actief is in jouw regio. Lid worden is gratis en je behoudt het volledige zeggenschap over jouw eigendom.

De Bosgroepen zijn neutrale partners die advies op maat geven en beheerwerken, houtverkopen en opleidingen organiseren. Wij zijn geen overheidsinstelling, maar dankzij de ondersteuning van de provincies en de Vlaamse overheid beschikken wij over professionele medewerkers en zijn de meeste diensten gratis of aan een sterk verminderd tarief.

Vind de Bosgroep
van jouw regio via
www.bosgroepen.be

Eerste hulp bij bosvragen

Wil je professioneel advies op maat van jouw bos, maak dan een vrijblijvende afspraak met De Bosgroepen.

De Bosgroepen geven gratis, onafhankelijk advies. Een Bosgroepmedewerker bezoekt jouw bos en luistert naar jouw plannen en wensen. Je ontvangt informatie over hoe je bos duurzaam kan beheerd worden.

De Bosgroepen bieden hulp bij het invullen van kapvergunningen, subsidiedossiers en het opstellen van natuurbeheerplannen.

De Bosgroepen komen ook op voor de belangen van de (private) boseigenaar. We brengen de boseigenaar dichterbij het Vlaamse of lokale bosbeleid.

The background image shows a logging operation in a forest. A large mechanical harvester is positioned on the right, with its arm extended over a stack of cut logs. The logs are piled high, showing their circular cross-sections. The forest consists of tall, green coniferous trees under a clear blue sky. The overall scene is bright and sunny.

Hout uit eigen bos, de juiste keuze

Een essentieel onderdeel van multifunctioneel bosbeheer bestaat uit het kappen van bomen. Hout is een hernieuwbare grondstof die oneindig veel toepassingen kent: deuren, meubels, vloeren, snijplanken, papier, bouw-materiaal...

Opgroeiende bomen vertragen de opwarming van de aarde doordat CO₂ uit de lucht in het hout wordt vastgelegd. Dit gebeurt pas optimaal als het bos actief beheerd wordt. Zo is regelmatig uitdunnen nodig om de groeikracht op peil te houden en kwaliteitshout te bekomen.

Het is niet eenvoudig om zelf je hout te verkopen. De Bosgroepen bundelen het houtaanbod van meerdere eigenaars in een gezamenlijke houtverkoop. Hierdoor krijg je een betere prijs en ben je zeker van een goede opvolging. De Bosgroepen beschikken over meer dan 25 jaar ervaring.

Ben je op zoek naar lokaal brandhout of heb je een partij hout uit je bos in de aanbieding? Neem een kijkje op ons platform **brandhoutweb.be**.

Investeren in natuur en klimaat

Bossen en de natuur errond zijn een belangrijk leefgebied voor planten en dieren. Je kan zo'n gebied verbeteren door er meer variatie in te brengen. Dit betekent dat er levende én dode bomen van verschillende soorten en leeftijden groeien, maar ook kruiden en struiken. Inheemse boomsoorten leveren meestal meer biodiversiteit op dan uitheemse. Mooie extraatjes zijn een poel, een kleine open plek of een bosrand.

Bossen en natuur zijn van groot belang bij het opvangen van de klimaatverandering. Ze nemen CO₂ op, zorgen voor verkoeling, werken als een spons bij intense buien en zijn nog altijd vochtig in periodes van lange droogte. Anderzijds zijn onze bossen zelf ook slachtoffer van de klimaatverandering. Probeer daarom je bos zo 'weerbaar' mogelijk te maken. Dat doe je in de eerste plaats met een goede structuur en veel variatie.

A photograph of a natural landscape. In the foreground, there is a stream flowing through a field of tall, golden-brown grasses. The background is filled with a dense forest of tall, thin trees, likely birches, with some evergreens. The sky is clear and blue.

De Bosgroepen leren je om de natuurwaarde en weerbaarheid van je bos te verhogen. We financieren en organiseren ook beheerwerken zoals het graven van een poel, de aanleg van een bosrand of het bestrijden van invasieve exoten.

Een bos is volop genieten

Bossen zorgen voor onze gezondheid. Wandelen in het bos houdt je fit en heeft een positieve invloed op je algemene gezondheid. We ontmoeten er mensen, komen er tot rust en leren er wat over de natuur.

In Vlaanderen geldt een 'princiële toegankelijkheid': een wandelaar heeft het recht om op een bosweg te wandelen, of het nu om een private of een officiële weg gaat. Als boseigenaar kan je jouw bos ontoegankelijk maken door het plaatsen van het signalisatiebord V.14. De overheid stimuleert privéboseigenaars om hun bos open te stellen via een subsidie.

Je hoeft je bos niet open te stellen, maar als je dit wel wil doen, helpen wij je graag met de aanleg van paden of opmaak van reglementen. Ook bij problemen met recreatie zoeken wij samen naar een oplossing.

Goed begonnen is half gewonnen

Door bepaalde ingrepen kan je de houtwaarde, natuurwaarde en recreatieve waarde van je bos verhogen. Aangezien bosbeheer gaat over lange termijnen, is het interessant om een toekomstplan voor je bos te hebben. Hiervoor bestaat het **natuurbeheerplan**. Een NBP bevat naast een inventaris ook de doelstellingen en maatregelen die je over een periode van 24 jaar wil realiseren. Met een NBP hoef je geen (kap)vergunningen meer aan te vragen voor beheerwerken en kan je genieten van fiscale voordelen en subsidies.

De Bosgroepen kunnen de opmaak van een NBP begeleiden. Hierbij proberen wij meestal meerdere eigenaars uit één bepaald gebied te groeperen in een gezamenlijk plan. Als eigenaar beslis je wat wel en niet in het plan wordt opgenomen.

Een nieuw bos planten

Vlaanderen is één van de bosarmste regio's van Europa. Het aanplanten van nieuwe bossen draagt bij aan de oplossing voor uitdagingen waar onze samenleving momenteel voor staat: luchtvervuiling, klimaatverandering, de nood aan natuur voor onze mentale gezondheid, het verdwijnen van soorten, de nood aan hernieuwbare grond- en brandstoffen...

Er komt heel wat kijken bij de aanleg van een nieuw bos: soortenkeuze, plantafstand, menging, wildbescherming... Daarnaast is er de wetgeving die niet toelaat eender wat of waar te planten. Tot slot zijn er verschillende financieringsmogelijkheden die je niet wil missen.

Bosuitbreiding is een belangrijk thema voor De Bosgroepen. Wij helpen je graag bij het maken van de juiste keuzes, nemen een groot deel van de administratieve taken over en bekijken voor welke financieringsmogelijkheden er voor jou zijn.

Bosbeheer voor dummies

Op deze websites vind je heel wat info:

www.bosgroepen.be: ontdek de Bosgroep van jouw regio, onze publicaties en aankomende activiteiten.

www.bosforum.be: groepeer experts uit de bos- en houtsector en streeft naar een ambitieus multifunctioneel bosbeleid, gedragen door een evenwichtige toekomstvisie.

www.natuurenbos.be: informatie over o.a. wetgeving, subsidies en de Vlaamse natuurdomeinen.

www.ecopedia.be: waar partners van de Vlaamse overheid samen bouwen aan de kennis over natuur-, groen- en bosbeheer.

De Bosgroepen organiseren jaarlijks ook cursussen, onder meer het gebruik van kettingzaag of bosmaaier en het herkennen van boomsoorten. Daarnaast is er een aanbod van diverse activiteiten zoals wandelingen, excursies en zelfs een studiereis. De kalender vind je op onze website of in het ledenblad van jouw Bosgroep.

Een blik op de toekomst

Bossen vervullen een cruciale rol voor mens en maatschappij. Ze produceren hout, één van de meest duurzame grondstoffen. Het zijn hotspots van biodiversiteit en leveren voedsel, onderdak en bescherming aan zeer veel fauna en flora. Ze bieden een tegengewicht aan de klimaatverandering. Bossen dragen bij tot onze gezondheid en zijn rustpunten in onze gejaagde samenleving. Kortom, het bos is ons natuurlijk kapitaal.

Een groot deel van al dit groen kapitaal in Vlaanderen is in handen van private eigenaars. Door ons erfenisstelsel, maar ook door de toenemende bebouwing en aanleg van wegen, raken deze bossen helaas steeds meer versnipperd. Een van de kerntaken van De Bosgroepen is het bundelen van deze kleine percelen. Enkel zo kunnen deze bossen beter beheerd worden. Het is onze verantwoordelijkheid om onze Vlaamse bossen samen met de vele bouseigenaars te beschermen voor toekomstige generaties.

www.bosgroepen.be

A photograph of a forest floor covered in a dense carpet of bluebells. The trees in the background have fresh, bright green leaves, suggesting a spring setting. A white, hand-drawn heart shape is superimposed over the center of the image, framing the text.

een hart
voor bos